

Factsheet Structuur Financiën Sociaal Domein

Afspraken Rijk & VNG

Het Rijk en de VNG hebben afspraken gemaakt over de continuïteit van de financiering van de Jeugdzorg en WMO tot 1 juni. Kern van de afspraken:

- Meerkosten voor gemeenten (voortvloeiend uit additionele kosten bij aanbieders door de RIVM-maatregelen) worden door het Rijk gecompenseerd.
- Financiële zekerheid voor aanbieders (ook bij minder of alternatieve zorgverlening); gemeenten blijven aanbieders financieren volgens de contractuele afspraken (of op basis van omzetgarantie).
- Voor de zomer maken het Rijk en gemeenten afspraken over de compensatiemogelijkheden van de effecten die optreden na afloop van de coronacrisis ('boegolf').

Om bovenstaande afspraken nader uit te werken, zijn er vijf werkgroepen (meerkosten, handreiking bekostiging, rechtmatigheid, PGB & Effecten ná de coronacrisis) gevormd:

Werkgroepen

1. Meerkosten

- *Doel:* De wijze vastleggen waarop het Rijk meerkosten, voortvloeiend uit de adviezen van het RIVM, compenseert aan gemeenten.
- *Afspraken op hoofdlijnen:* Er is geen limitatieve lijst met meerkosten vanwege de coronamaatregelen te geven (wegens onvoorspelbaarheid, diversiteit aan zorg en ondersteuningsvormen en beleidsvrijheid gemeenten). Meerkosten zijn kosten die een (jeugd)zorgaanbieder of aanbieder van maatschappelijke ondersteuning noodzakelijkerwijs maakt gedurende de door het Rijk afgekondigde periode dat de coronamaatregelen gelden om de continuïteit van zorg te waarborgen. Meerkosten zijn daarmee (direct of indirect) verbonden aan geleverde zorg. Meerkosten vloeien direct of indirect voort uit de coronamaatregelen, en in het bijzonder de RIVM-richtlijnen. De extra kosten zouden onder reguliere omstandigheden niet zijn gemaakt en komen bovenop de reguliere kosten voor het leveren van de betreffende zorg. Deze extra kosten zijn noodzakelijk om de zorg te kunnen blijven continueren die voldoen aan de RIVM richtlijnen. Op basis van deze redeneerlijn is een memo met een indicatieve lijst van meerkosten opgesteld.
- *Status:* Er is discussie met het ministerie van financiën over de indicatieve lijst van meerkosten; specifiek over onderscheid directe en indirecte meerkosten (in hoeverre dienen indirecte meerkosten te worden vergoed) en de verschillen in consequenties van de coronacrisis voor typen zorgaanbieders (groot versus klein). Streven is om in de week van 14-17 april een memo over- en een indicatieve lijst van meerkosten te publiceren.
- *Betrokken partijen* (trekker werkgroep: (10)(2e)-VWS): VWS, VNG, J&V, BZK, Financiën en gemeenten (Amsterdam, Den Haag, Groningen, Venlo en Apeldoorn).

2. Handreiking bekostiging

- *Doel:* Handreikingen opstellen op welke wijze, binnen de verschillende bekostigingsmethoden, gemeenten en aanbieders financiering tot 1 juni 2020 vorm kunnen geven.
- *Afspraken op hoofdlijnen:*
 - o Gemeenten financieren aanbieders op basis van 100% omzetgarantie (maandgemiddelde over 2019, aan te vullen met de contractueel toegepaste indexatie voor 2020).
 - o Maandomzet is uit 3 componenten opgebouwd:
 - Zorg die op reguliere wijze is geleverd.
 - Zorg die op alternatieve wijze is geleverd.
 - Vraaguitval (verschil tussen omzetgarantie en gerealiseerde omzet).

- o Als de financiering van omzet aanzienlijk afwijkt van de gerealiseerde kosten, dan moet er verrekend worden.
- *Status*: VNG heeft een memo opgesteld waarin continuïteit financiering is uitgewerkt en wil deze graag publiceren om onduidelijkheid in het veld weg te nemen. Ministerie van Financiën heeft fundamentele aandachtspunten bij de memo (100% omzetgarantie in sociaal domein creëert precedent ten opzichte van andere domeinen).
- *Betrokken partijen* (trekker werkgroep: (10)(2a) (10)(2e)): VWS, VNG, J&V, BZK, I-Sociaal Domein en gemeenten (Arnhem, Utrecht, Haaglanden, Nijmegen, Zwolle, Breda, Tilburg en Gouda).

3. Rechtmatigheid

- *Doel*: Overleg met branches en accountants over de rechtmatigheid van uitgaven in de verantwoording.
- *Afspraken op hoofdlijnen*: Uitdaging is het rechtmatig verantwoorden van de continuïteit van financiering van niet geleverde zorg (vraaguitval).
- *Status*:
 - o Er is gesproken met de NBA (accountants: "we gaan dit regelen").
 - o Volgende week belafpraak BZK-VWS om de verschillende mogelijkheden te bespreken om tot een juridische grondslag te komen voor financiering niet geleverde zorg.
 - o Eventuele oplossing voor grondslag is vastleggen in kaderregeling; deze oplossing wordt getoetst in commissievergadering BVV (16 april).
- *Betrokken partijen* (trekker werkgroep: (10)(2e) -BZK): VWS, VNG, BZK, NBA en gemeenten (Amsterdam, Enschede, Almere, Rotterdam, Tilburg en Arnhem).

4. Pgb

- *Doel*: De vertaling van de gemaakte afspraken voor het sociaal domein naar pgb-houders, zodat zij op een vergelijkbare wijze worden behandeld.
- *Afspraken op hoofdlijnen*: Relatie PGB-meerkosten wordt besproken in deze werkgroep. Relatie PGB met effecten na coronacrisis (boeggolf) wordt meegenomen in andere werkgroep.
- *Betrokken partijen* (trekker werkgroep: (10)(2e)): VWS, VNG en gemeenten (Rotterdam en Noordwijk).

5. Effecten ná de coronacrisis

- *Doel*: Het maken van afspraken over de compensatiemogelijkheden van de effecten die optreden na afloop van de crisis.
- *Afspraken op hoofdlijnen*: Nog niet van toepassing
- *Status*: Afgelopen week heeft een eerste overleg met de werkgroep plaatsgevonden. Eerste vervolgstap is het nader definiëren welke effecten er mogelijkwijs te verwachten zijn en in hoeverre kan worden bepaald welke omvang dit kan/zal hebben. Hierbij wordt gedacht aan verschillende scenario's, omdat niet te voorspellen is hoe lang de crisis nog duur. Hierover vindt eind volgende week (14-17 april) een vervolgoverleg plaats.
- *Betrokken partijen* (trekker werkgroep: (10)(2e) -VWS): VWS, VNG, J&V, BZK en gemeenten (Amsterdam, Utrecht, Eindhoven, Rotterdam, Tilburg en Apeldoorn).

Overige

- (10)(2e) (DMO) gaat met SZW en UWV contact opnemen over het voorkomen van het eventueel misbruik van de NOW-regeling door zorgaanbieders.
- Gemeenten die onder financieel toezicht staan van de gedeputeerde staten hoeven geen expliciete toestemming te vragen om de financiële contractuele verplichtingen

(continuïteit) richting aanbieders te voldoen. Voor het doen van extra uitgaven (meerkosten) is wel goedkeuring van de gedeputeerde staten nodig.